

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 390/2020-61

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] – [REDAKČIA] zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Petejovou, Hlavná 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 127/2008 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Co 28/2011, sp. zn. 1 Co 63/2013, sp. zn. 1 Co 64/2013, sp. zn. 1 Co 65/2013 a sp. zn. 1 Co 11/2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Petejovou, Hlavná 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 127/2008 (ďalej len „namietané konanie“) a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Co 28/2011, sp. zn. 1 Co 63/2013, sp. zn. 1 Co 64/2013, sp. zn. 1 Co 65/2013 a sp. zn. 1 Co 11/2020.

2. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka ústavný súd oboznamuje, že ako žalobkyňa podala okresnému súdu 19. novembra 2003 žalobu o náhradu škody. Uznesením z 30. júna 2008 okresný súd konanie proti žalovanej v druhom rade zastavil a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal, vo zvyšnej časti vylúčil vec sťažovateľky na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 2 C 127/2008 (namietané konanie). Sťažovateľka ďalej uvádza, že v namietanom konaní okresný súd rozsudkom z 22. septembra 2010 žalobu zamietol a náhradu trov konania účastníkom konania nepriznal, pričom proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie sťažovateľka a tiež žalovaná proti výroku o nepriznaní náhrady trov konania. Krajský súd druhostupňovým rozsudkom z 22. júna 2011 rozsudok okresného súdu okrem výroku o trovách ako vecne správny potvrdil, vo výroku o trovách napadnutý rozsudok zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne okresný súd rozhodol o trovách konania uznesením z 18. decembra 2012, ktorým zaviazal

sťažovateľku nahradiť žalovanej trovy konania v špecifikovanej výške. Toto rozhodnutie okresného súdu napadla sťažovateľka odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením z 29. októbra 2013, ktorým uznesenie okresného súdu zrušil a vrátil vec okresnému súdu na nové konanie. Okresný súd po vrátení veci opätovne rozhodol uznesením z 26. februára 2020, ktorým stranám konania náhradu trov konania nepriznal. Predmetné rozhodnutie okresného súdu napadla odvolaním žalovaná. Sťažovateľka na tomto mieste dodáva, že prípisom z 2. júna 2020 krajský súd okresnému súdu vrátil spisový materiál z dôvodu chybného procesného postupu.

3. V podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľka dôvodí, že rozhodnutie v merite veci síce nadobudlo právoplatnosť 1. augusta 2011, avšak o trovách konania nie je právoplatne rozhodnuté ani po takmer deviatich rokoch od právoplatnosti meritórneho rozhodnutia. Takúto situáciu hodnotí sťažovateľka ako ústavne neudržateľnú porušujúcu jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Sťažovateľka v rámci ústavnej sťažnosti predostiera konkrétne argumentačné námietky, v ktorých poukazuje na neefektívnosť postupu okresného súdu, ktorému bola vec sťažovateľky podľa jej vyjadrenia zo strany nadriadeného súdu trikrát vrátená, ďalej tiež na rozsiahle obdobia nečinnosti okresného súdu, keď mal byť tento podľa tvrdenia sťažovateľky pasívny bez toho, aby mu v tom bránila zákonné prekážka.

5. Sťažovateľka poukazuje v ústavnej sťažnosti aj na to, že v záujme ochrany svojich práv využila aj zákonný prostriedok, ktorý jej právna úprava poskytuje, a to sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú okresnému súdu, tento prostriedok však podľa vyjadrenia sťažovateľky požadovaný účel nesplnil. Sťažovateľka v závere svojej ústavnej sťažnosti opätovne poukazuje na dobu, ktorá dosiaľ uplynula od právoplatnosti meritórneho rozhodnutia, bez toho aby konajúce súdy právoplatne rozhodli v otázke náhrady trov konania. Takýto stav považuje sťažovateľka za neakceptovateľný a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný.

6. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v jej veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní a postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Co 28/2011, sp. zn. 1 Co 63/2013, sp. zn. 1 Co 64/2013, sp. zn. 1 Co 65/2013 a sp. zn. 1 Co 11/2020, prikázal okresnému súdu a krajskému súdu konať vo veci sťažovateľky bez zbytočných prietáhov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Východiskové ústavnoprávne normy

7. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v ustanovení § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa ustanovenia § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný

súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom a jeho závery

11. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie všetkých svojich označených práv postupom okresného súdu v namietanom konaní a tiež postupom krajského súdu v označených konaniach, keď sa v jej právnej veci nekoná podľa názoru sťažovateľky bez zbytočných prietáhov.

12. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03).

13. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je teda požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, III. ÚS 355/2012, III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019). Ústavný súd preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08, III. ÚS 154/2018) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje ochrana len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu

predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

14. Ústavný súd konštatuje, že namietané konanie pred okresným súdom bolo v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu skončené, a to na základe vydania uznesenia okresného súdu z 26. februára 2020, v zmysle ktorého stranám konania náhradu trov konania konajúci súd nepriznal.

15. Ústavný súd konštatuje, že si okresný súd z hľadiska požiadavky odstránenia stavu právnej neistoty svoju úlohu v rámci prvostupňového konania splnil vydaním predmetného rozhodnutia (aj keď po uplynutí na prvý pohľad neprimeranej doby) a úloha nastolenia stavu právoplatného rozhodnutia bola po podaní opravného prostriedku prenesená na nadriadený súd.

16. Sťažovateľka, ktorá sa domáha ochrany svojich označených práv vo vzťahu k namietanému konaniu okresného súdu, sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátila v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k namietanému konaniu okresného súdu nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel (obdobne pozri III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019).

17. Pokiaľ ide o hodnotenie postupu krajského súdu, ktorý rozhodoval v troch prípadoch o podaných odvolaniach, ústavný súd konštatuje, že vo všetkých troch prípadoch rozhodol krajský súd o uplatnenom odvolaní v časovom úseku ani nie jedného roka, teda v lehotách, ktoré na prvý pohľad nesignalizujú neakceptovateľnú dlhodobú nečinnosť umožňujúcu konštatovať porušenie namietaných práv sťažovateľky. V konkrétnosti ústavný súd poukazuje na to, že o odvolaniach účastníkov konania podaných proti rozsudku okresného súdu z 22. septembra 2010 rozhodol krajský súd rozsudkom z 22. júna 2011, teda s odstupom najviac deviatich mesiacov. V druhom prípade o odvolaní podanom proti uzneseniu okresného súdu z 18. decembra 2012 rozhodol krajský súd uznesením z 29. októbra 2013, teda s odstupom najviac desiatich mesiacov. V poslednom prípade o odvolaní uplatnenom proti uzneseniu okresného súdu z 26. februára 2020 rozhodol

krajský súd uznesením z 25. júna 2020 (podľa zistení ústavného súdu získaných na základe súčinnosti poskytnutej zo strany okresného súdu).

18. Vzhľadom na uvedené čiastkové závery ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a ďalšími sťažovateľkou uplatnenými nárokmi sa už ďalej nezaoberal.

19. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu